วารสารเศรษฐศาสตร์ประยุกต์และกลยุทธ์การจัดการ Journal of Applied Economics and Management Strategy
ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2567 Vol. 11, No. 1, January-June 2024

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทยกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Thailand's Eastern Economic Corridor and Foreign Direct Investment)

มนต์ชัย ลีลาถาวรสุข[1] และ กนกพร เพียรประเสริฐ[2]
Monchai Leelathawornsuk[1] and Kanokporn Peanprasert[2]

Received: January 19, 2024
Revised: April 23, 2024
Accepted: May 14, 2024

บทคัดย่อ

การจัดตั้ง "เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)" ครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง เพื่อช่วยในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย การศึกษาผลกระทบของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทย ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analytics) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติต่างๆ

การศึกษาพบว่า EEC ช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ให้เข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากเป็นนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่สำคัญของประเทศไทย พิจารณาจากจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน EEC ที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา ต่อมาหลังมี EEC จำนวนโครงการเฉลี่ยปรับเพิ่มขึ้นจาก 310 โครงการต่อปี เป็น 542.83 โครงการต่อปี และมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยปรับเพิ่มขึ้นจาก 174,729.53 ล้านบาทต่อปี เป็น 379,338.28 ล้านบาทต่อปี รวมถึงทุนจดทะเบียนของต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน EEC ก็มีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน เมื่อเทียบกับช่วงก่อนจัดตั้ง EEC

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้ประเทศไทยสามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ หน่วยงานที่กำกับดูแลและส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรมีการทบทวนสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้มีความเป็นปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์ต่างๆ ของโลก รวมถึงควรเร่งประชาสัมพันธ์เพื่อให้นักลงทุนต่างชาติทราบข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น ที่แสดงถึงความพร้อมของประเทศไทยที่จะรับมือกับเหตุการณ์ต่างๆ รวมทั้งยังช่วยสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกของประเทศไทย

คำสำคัญ: เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

[1] อาจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
Lecturer, Faculty of Economics at Sriracha, Kasetsart University, Sriracha Campus, E-mail: Monchai.lee@ku.th
[2] ผู้ประพันบรรณกิจ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะเศรษฐศาสตร์ ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา
Corresponding Author, Assistant Professor, Faculty of Economics at Sriracha, Kasetsart University, Sriracha Campus, E-mail: Kanokporn.pean@ku.th

ABSTRACT

Eastern Economic Corridor (EEC) development is a government policy aimed at boosting the economy of Thailand by promoting three provinces in the eastern region, namely Chonburi, Chachoengsao, and Rayong. This study explains the impact of the EEC on foreign direct investment (FDI) to Thailand through descriptive analytics and the gathering of data and statistics.

The study found that the EEC helped attract more FDI into Thailand because it is an important investment promotion policy of Thailand. This can be observed in the rising number of projects and investment values requesting investment promotion in the EEC, which has a clear trend of increasing since 2018. After the establishment of the EEC, the average number of projects increased from 310 projects per year to 542.83 projects per year and the average investment value increased from 174,729.53 million baht per year to 379,338.28 million baht per year. Furthermore, the registered capital of foreigners applying for investment promotion in the EEC has increased compared to the period before the EEC was established.

To attract increased FDI sustainably, the study recommends that the Board of Investment, which regulates and promotes investment in Thailand, review its policies and benefits to respond to the rapid changes in the world's situation. Public relations should also be accelerated so that foreign investors know the necessary information that shows Thailand's readiness to promote its economic development. This will help build a positive image of Thailand and encourage more FDI in the future.

Keywords: Eastern Economic Corridor: EEC, Foreign Direct Investment: FDI

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยในระยะยาว เพื่อช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศในทุกภาคส่วน และพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง โดยมีนโยบาย Thailand 4.0 เป็นนโยบายที่จะช่วยยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพิ่มการจ้างงาน และยกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของประชาชน โดยมีโครงการที่สำคัญ คือ การจัดตั้งเป็น “เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)” ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาเชิงพื้นที่ที่ต่อยอดมาจากโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Eastern Seaboard) โดย EEC กำหนดพื้นที่ครอบคลุม 3 จังหวัดในภาคตะวันออก ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง โดยมี 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ 1) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ 2) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ 3) อุตสาหกรรมการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ 4) อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหาร 5) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกลุ่มรายได้ดีและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 6) อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ 7) อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ 8) อุตสาหกรรมการแพทย์

ครบวงจร 9) อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงชีวภาพและเคมีชีวภาพ 10) อุตสาหกรรมดิจิทัล 11) อุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ และ 12) อุตสาหกรรมการพัฒนาบุคลากรและการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.), 2566: ออนไลน์)

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทย ถือเป็นหนึ่งในช่องทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีเงินลงทุนจากต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนโดยตรงในประเทศไทย ทำให้มีเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจของประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยข้อมูลจาก United Nations Conference on Trade and Development หรือ UNCTAD (2023) (ภาพที่ 1) พบว่าในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2556 - 2565 สัดส่วนของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) ของประเทศไทย โดยเฉลี่ยแล้วเท่ากับร้อยละ 1.75 ต่อปี ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าค่าเฉลี่ยของหลายประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกในช่วงเวลาเดียวกัน ตัวอย่างเช่น ในกรณีประเทศจีน สัดส่วนของมูลค่า FDI ต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 1.11 โดยเฉลี่ยต่อปี ส่วนประเทศญี่ปุ่นมีสัดส่วนฯ เท่ากับร้อยละ 0.29 โดยเฉลี่ยต่อปี และประเทศสหรัฐอเมริกามีสัดส่วนฯ เท่ากับร้อยละ 1.42 โดยเฉลี่ยต่อปี เป็นต้น โดยในปี พ.ศ. 2565 ประเทศไทยมีสัดส่วน FDI ต่อ GDP เท่ากับร้อยละ 2.01 ลดลงเล็กน้อย เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ในปี พ.ศ. 2565 สัดส่วน FDI ต่อ GDP ของทั้งโลกมีค่าเท่ากับร้อยละ 1.30 ส่วนประเทศจีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ในปี พ.ศ. 2565 มีค่าเท่ากับร้อยละ 1.05, 0.77 และ 1.11 ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบกับสัดส่วนฯ ของโลกและของประเทศที่มีบทบาทสำคัญด้านเศรษฐกิจในช่วงเวลาเดียวกันแล้ว ถือว่าประเทศไทยมีสัดส่วน FDI ต่อ GDP ที่ค่อนข้างสูง อันเป็นการแสดงถึงบทบาทและความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย มุมมองหนึ่งที่สังเกตได้ คือ สัดส่วน FDI ต่อ GDP ของประเทศไทย (ภาพที่ 1) มีลักษณะที่ค่อนข้างผันผวน (ขึ้นลงสลับกัน) แต่สัดส่วน FDI ต่อ GDP ของประเทศอื่นๆ อย่างเช่น ประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น มีลักษณะค่อนข้างนิ่งหรือคงที่ ซึ่งนั่นก็เป็นอีกหนึ่งเหตุผลว่าประเทศไทยยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีนโยบายหรือมาตรการที่น่าสนใจในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

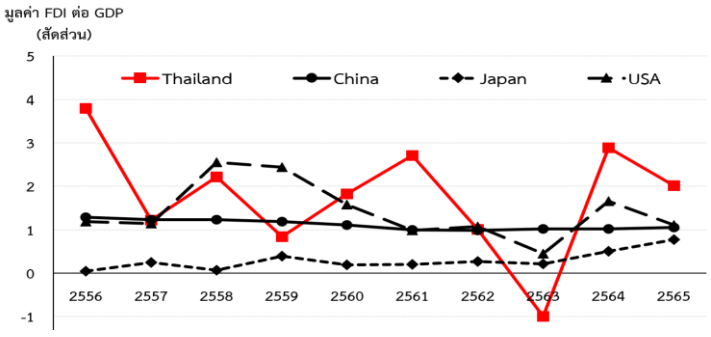

ภาพที่ 1 สัดส่วนมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเบื้องต้น (GDP) ของประเทศไทย จีน ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกา ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2556-2565

ที่มา: United Nations Conference on Trade and Development; UNCTAD (2023)

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้เล็งเห็นถึงบทบาทและความสำคัญของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย จึงได้มีการออกมาตรการในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนใน 3 จังหวัดภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยข้อมูลจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) กำหนดกิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ กลุ่มกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยได้มีการให้สิทธิและประโยชน์ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสิทธิและประโยชน์ขั้นพื้นฐาน และสิทธิและประโยชน์เพิ่มเติม เพื่อเป็นการจูงใจและดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนโดยตรงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ., 2566: ออนไลน์)

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศมีบทบาทและความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นสิ่งที่หลายประเทศทั่วโลกต่างแข่งขันกันในการส่งเสริมและดึงดูดให้นักลงทุนจากต่างประเทศเลือกที่จะไปลงทุนโดยตรงในประเทศของตน สำหรับประเทศไทยได้มีการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 และยังคงได้รับการสนับสนุนส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง จึงเป็นที่มาของความสำคัญที่จะศึกษาถึงความก้าวหน้าของการดำเนินโครงการเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยเฉพาะในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาผลกระทบของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analytics) ผ่านการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติเพื่ออธิบายผลกระทบที่เกิดขึ้นในเบื้องต้น และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาผลกระทบของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทย ภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงผลกระทบในเบื้องต้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย ภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งจะนำไปสู่ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางมาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และแนวทางในการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกต่อไป

ทฤษฎีและแนวคิดในการวิเคราะห์

ทฤษฎีและแนวคิดหลักที่ใช้ในการอธิบายผลของมาตรการส่งเสริมการลงทุนของประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ประกอบด้วย 2 ข้อ ได้แก่

1. ทฤษฎี Eclectic Paradigm หรือ OLI Theory

ทฤษฎีนี้กล่าวถึงความได้เปรียบหลัก 3 ประการ ที่จะทำให้หน่วยธุรกิจตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ได้แก่ (Chen, 2015)

1.1 ความได้เปรียบด้านความเป็นเจ้าของ (Ownership Advantage) เป็นกรณีที่หน่วยธุรกิจที่ตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ มีความได้เปรียบในด้านอำนาจตลาด หรือมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า รวมถึงการมีระดับเทคโนโลยีที่ได้เปรียบ

1.2 ความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้ง (Location Advantage) เป็นกรณีที่หน่วยธุรกิจที่ตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ มีความได้เปรียบจากการลงทุนในประเทศที่สามารถให้ความได้เปรียบในด้านขนาดตลาด การมีอยู่ของทรัพยากรหรือปัจจัยการผลิต และนโยบายส่งเสริมจากภาครัฐของประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ซึ่งในกรณีนี้ ก็จะตรงกับการที่ประเทศไทยมีการออกนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้งสำหรับหน่วยธุรกิจจากต่างประเทศที่ตัดสินใจเข้ามาลงทุนโดยตรงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

1.3 ความได้เปรียบภายใน (Internalization Advantage) เป็นกรณีที่หน่วยธุรกิจที่ตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ มีความได้เปรียบภายในองค์กรที่เกิดขึ้นจากการที่ออกไปทำการผลิตในต่างประเทศมากกว่าที่เกิดจากการผลิตภายในประเทศของตนเอง

2. แนวคิดปัจจัยผลักและปัจจัยดึงดูด (Push-Pull Factors)

อ้างอิงจาก UNCTAD (2006) ที่ได้อธิบายปัจจัยภายในประเทศผู้ลงทุน (Home Country) ที่ผลักดันให้หน่วยธุรกิจตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ และปัจจัยของประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ที่ดึงดูดให้หน่วยธุรกิจจากต่างประเทศตัดสินใจเข้ามาลงทุนโดยตรงในประเทศของตน ซึ่งในกรณีนี้ การที่ประเทศไทยมีการออกนโยบายหรือมาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกจะเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull Factor) ปัจจัยหนึ่ง ที่จะช่วยจูงใจให้มีหน่วยธุรกิจจากต่างประเทศทำการตัดสินใจเข้ามาลงทุนโดยตรงในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

วิธีการศึกษา

การศึกษาจะใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analytics) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่ออธิบายผลกระทบที่เกิดขึ้นในเบื้องต้น และจัดทำเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย โดยแหล่งข้อมูลหลักที่สำคัญ ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงาคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ธนาคารแห่งประเทศไทย และ United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) เป็นต้น และการศึกษาในครั้งนี้มีขอบเขตการศึกษาเฉพาะผลกระทบในเบื้องต้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยเท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 มาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ส่วนที่ 2 ผลกระทบในเบื้องต้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย และส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 มาตรการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

กิจการเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก คือ กลุ่มกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยต้องตั้งโครงการอยู่ใน 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง โดยแบ่งเป็นเขตส่งเสริมต่างๆ ภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, 2566) 1) EECa คือ เมืองการบินภาคตะวันออก (Eastern Airport City) 2) EECi คือ เขตนวัตกรรมระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor of Innovation) 3) EECd คือ เขตส่งเสริมอุตสาหกรรมและนวัตกรรมดิจิทัล (Digital Park Thailand) 4) EECmd คือ ศูนย์นวัตกรรมการแพทย์ครบวงจร ธรรมศาสตร์ (รังสิต) 5) EECg คือ เขตส่งเสริมการแพทย์จีโนมิกส์ มหาวิทยาลัยบูรพา (บางแสน) และ 6) EECtp คือ ศูนย์นวัตกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีขั้นสูงบ้านฉาง จังหวัดระยอง

ประเภทกิจการเป้าหมายที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 17/2565 ลงวันที่ 8 ธันวาคม 2565 เรื่อง มาตรการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ครอบคลุมกิจการเป้าหมายใน 5 กลุ่มหลัก ได้แก่

1. กลุ่ม A1+ คือ กิจการในกลุมอุตสาหกรรมตนน้ำที่ใชเทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง และกิจการพัฒนาเทคโนโลยีเป้าหมาย ได้แก่ Biotech, Nanotech และ Advanced Material Tech โดยมีการถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษา/วิจัย ในเบื้องต้นนี้กิจการกลุ่ม A1+ จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 10-13 ปี โดยไม่จำกัดวงเงิน และสิทธิประโยชน์อื่นๆ

2. กลุ่ม A1 คือ กิจการในกลุมอุตสาหกรรมฐานความรู้ เน้นการออกแบบ ทำวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ในเบื้องต้นนี้กิจการกลุ่ม A1 จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี โดยไม่จำกัดวงเงิน และสิทธิประโยชน์อื่นๆ

3. กลุ่ม A2 คือ กิจการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาประเทศ และกิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม แต่มีการลงทุนในประเทศน้อยหรือยังไม่มีการลงทุน ในเบื้องต้นนี้กิจการกลุ่ม A2 จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 8 ปี และสิทธิประโยชน์อื่นๆ

4. กลุ่ม A3 คือ กิจการที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงซึ่งมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยมีฐานการผลิตอยู่บ้างเล็กน้อย ในเบื้องต้นนี้กิจการกลุ่ม A3 จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 ปี และสิทธิประโยชน์อื่นๆ

5. กลุ่ม A4 คือ กิจการที่มีระดับเทคโนโลยีไม่เท่ากลุ่ม A1-A3 แต่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มแก่วัตถุดิบในประเทศ และเสริมความแข็งแกร่งให้แก่ห่วงโซ่อุปทาน ในเบื้องต้นนี้กิจการกลุ่ม A4 จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้วยการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 3 ปี และสิทธิประโยชน์อื่นๆ

ทั้งนี้ กิจการ 5 กลุ่มข้างต้นที่ลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมีการวิจัยและพัฒนา (R&D) ในส่วนของเทคโนโลยีและนวัตกรรม จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม กล่าวคือ กิจการกลุ่ม A1+ จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมอีก 2 ปี ขณะที่กิจการกลุ่ม A1-A4 จะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติมร้อยละ 50 เป็นเวลา 3 ปี

ส่วนที่ 2 ผลกระทบในเบื้องต้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทย

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไม่อาจปฏิเสธถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยได้ เพราะเป็นนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่สำคัญของประเทศไทย โดยผลการศึกษาในส่วนนี้จะกล่าวถึงผลกระทบในเบื้องต้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากสถิติการขอรับการส่งเสริมลงทุน และสถิติการอนุมัติการให้การส่งเสริมลงทุน จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) ดังนี้

การพิจารณาจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวม 3 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566 (ภาพที่ 2) พบว่า จำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2565 ที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ได้คลี่คลายลงจนเข้าสู่ภาวะปกติ โดยในปี พ.ศ. 2566 จำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีจำนวนทั้งสิ้น 812 โครงการ ปรับเพิ่มขึ้น 184 โครงการจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.47 เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปรับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยมีมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ รวมทั้งสิ้น 663,333.50 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 391,152.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 143.71 แม้ว่ามูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ จะปรับลดลงในปี พ.ศ. 2562 และ 2563 อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เมื่อสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลง มูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ก็กลับมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2566 มูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ เท่ากับ 379,766.30 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้น 20,933.60 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.83 โดยส่วนมากแล้ว จะเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองลงไปได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน

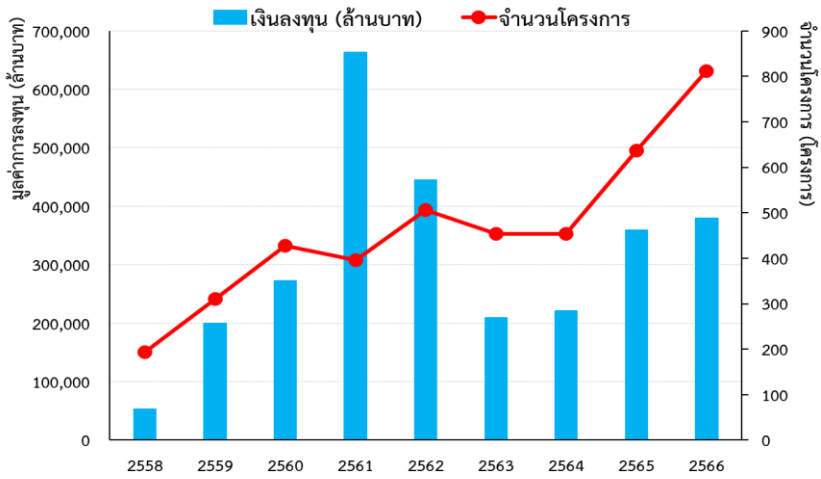

ภาพที่ 2 มูลค่าการลงทุน และจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

เมื่อพิจารณาจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แยกเป็นรายจังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดระยอง (ภาพที่ 3) พบว่า มีลักษณะแนวโน้มคล้ายกับจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก รวม 3 จังหวัด (ภาพที่ 2) โดยมีรายละเอียดคือ จำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนใน 3 จังหวัดเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง โดยในปี พ.ศ. 2566 จังหวัดชลบุรีมีจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำนวนทั้งสิ้น 439 โครงการ ปรับเพิ่มขึ้น 124 โครงการจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 39.37 ส่วนจังหวัดระยองมีจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนจำนวนทั้งสิ้น 284 โครงการ ปรับเพิ่มขึ้น 43 โครงการจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 17.84 เมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดชลบุรี ปรับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2561 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยจังหวัดชลบุรีมีมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ รวมทั้งสิ้น 546,517.50 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 481,725.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 743.50 แม้ว่ามูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ใน 3 จังหวัดจะปรับลดลงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และเมื่อสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลงมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ก็กลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้ง โดยจังหวัดชลบุรี มูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ในปี พ.ศ. 2566 มูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ในจังหวัดชลบุรีปรับเพิ่มขึ้นอย่างมากเป็น 204,682 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นสูงถึง 108,895.50 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 113.69

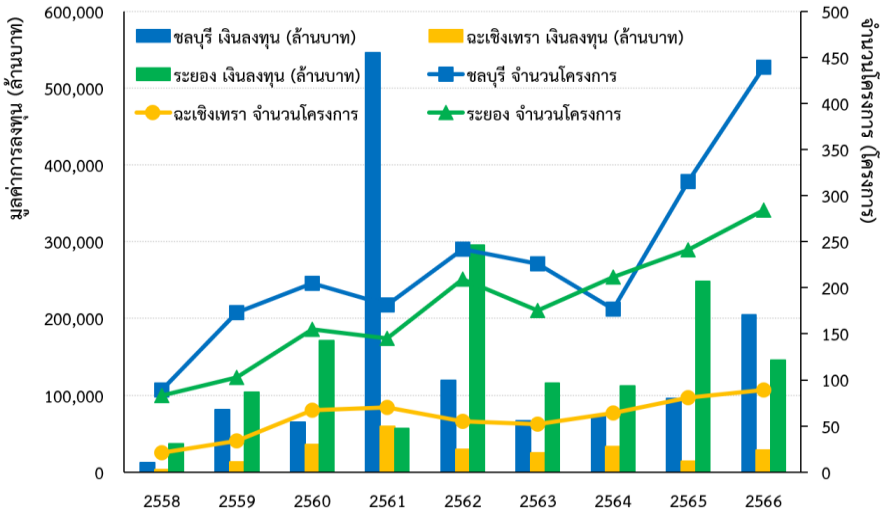

ภาพที่ 3 มูลค่าการลงทุน และจำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) แยกรายจังหวัด ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของจำนวนโครงการ และค่าเฉลี่ยของมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2558-2560) กับช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2561-2566) (ภาพที่ 4) พบว่า ภายหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ย และมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีการปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ยอยู่ที่ 310 โครงการต่อปี และมีมูลค่าเฉลี่ย 174,729.53 ล้านบาทต่อปี ต่อมาในช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ย และมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยฯ ปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 542.83 โครงการต่อปี และมีมูลค่าเฉลี่ย 379,338.28 ล้านบาทต่อปี ซึ่งจะเห็นได้ว่าในช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มูลค่าการลงทุนเฉลี่ยที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ปรับเพิ่มขึ้นกว่า 204,608.75 ล้านบาทต่อปี หรือคิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 117.10 ต่อปี

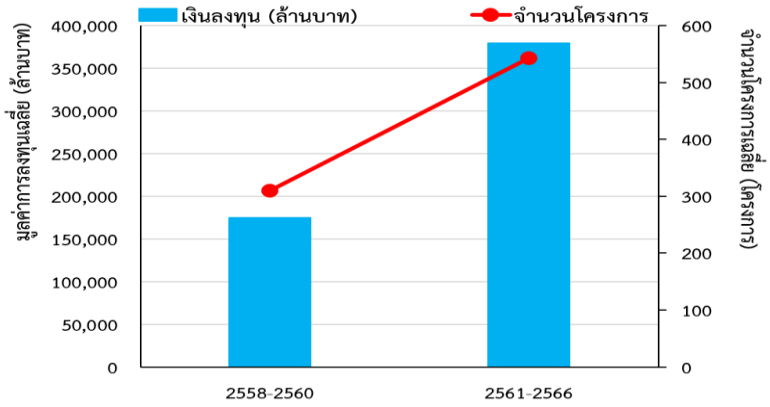

ภาพที่ 4 มูลค่าการลงทุนเฉลี่ย และจำนวนโครงการเฉลี่ยที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เปรียบเทียบระหว่างก่อน (ปี พ.ศ. 2558-2560) และหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) (ปี พ.ศ. 2561-2566)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

หากพิจารณาเฉพาะในส่วนที่เป็นการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ภาพที่ 5) พบว่า ภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เริ่มคลี่คลายลง จำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2564-2566 โดยในปี พ.ศ. 2566 โครงการและมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ทั้งสิ้น จำนวน 653 โครงการ รวมมูลค่าการลงทุนฯ เท่ากับ 355,646 ล้านบาท ตามลำดับ โดยมีการปรับเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2565 จำนวน 241 โครงการ (คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 58.49 จากปีก่อนหน้า) และมีมูลค่าการลงทุนฯ ปรับเพิ่มขึ้น 139,687 ล้านบาท (คิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 64.68 จากปีก่อนหน้า)

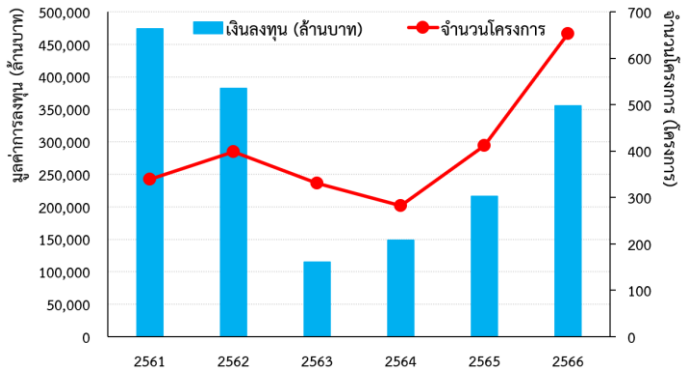

ภาพที่ 5 มูลค่าการลงทุน และจำนวนโครงการจากต่างประเทศที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2561-2566

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

ประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ ทุนจดทะเบียนของต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ภาพที่ 6) พบว่าทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ในปี พ.ศ. 2561 ที่เริ่มจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกขึ้นนั้น ได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยในปี พ.ศ. 2561 ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เท่ากับ 104,417.90 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้น 82,283.60 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 371.75 แม้ว่าทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ปรับลดลงในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เมื่อสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลง ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ก็ปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2566 พบว่า ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ยังคงปรับเพิ่มสูงขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 81,910.30 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นมากถึง 57,110.40 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 230.28

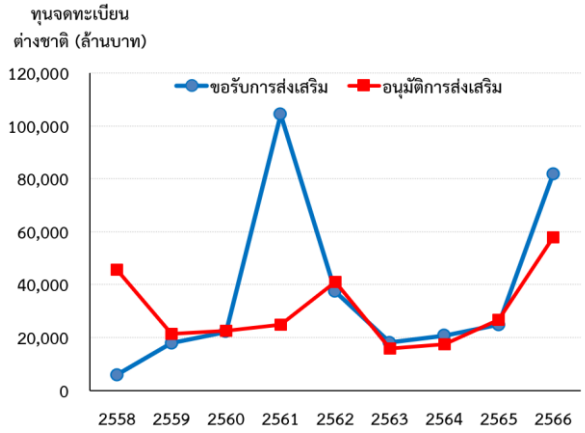

ภาพที่ 6 ทุนจดทะเบียนต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน และทุนจดทะเบียนต่างชาติที่ได้รับอนุมัติในการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2558-2560) กับช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2561-2566) (ภาพที่ 7) พบว่า ภายหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เท่ากับ 47,893.55 ล้านบาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ในช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเพียง 15,276.37 ล้านบาทต่อปี

การพิจารณาข้อมูลทุนจดทะเบียนต่างชาติที่ได้รับอนุมัติในการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2558-2566 (ภาพที่ 6) พบว่าจะมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่คล้ายกับกรณีของข้อมูลทุนจดทะเบียนต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยทุนจดทะเบียนของต่างชาติได้รับอนุมัติในการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในปี พ.ศ. 2561 ที่เริ่มจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีค่าเท่ากับ 24,790.60 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้น 2,168.30 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.58 เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 เริ่มคลี่คลายลง ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ก็ปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้ง ในปี พ.ศ. 2566 พบว่าทุน

จดทะเบียนของต่างชาติฯ ปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาอยู่ที่ 57,801.60 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นมากถึง 30,983.90 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 115.54 และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2558-2560) กับช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2561-2566) (ภาพที่ 7) พบว่า ภายหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เท่ากับ 30,629.98 ล้านบาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ในช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

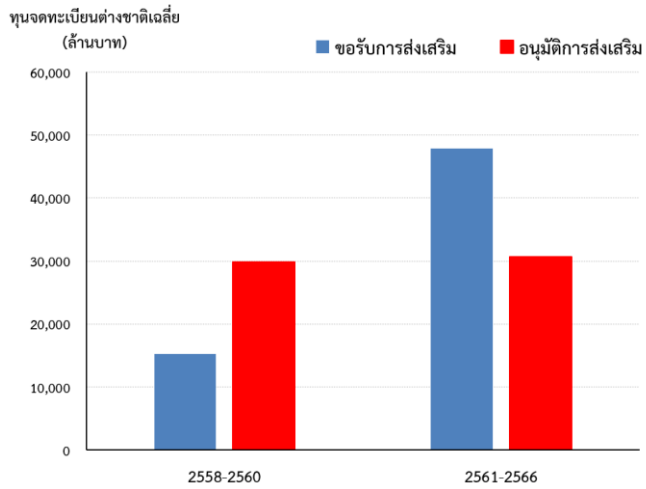

ภาพที่ 7 ทุนจดทะเบียนต่างชาติเฉลี่ยที่ขอรับการส่งเสริม และทุนจดทะเบียนต่างชาติเฉลี่ยที่ได้รับอนุมัติในการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เปรียบเทียบระหว่างก่อน (ปี พ.ศ.2558-2560) และหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) (ปี พ.ศ. 2561-2566)

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (2567)

จะเห็นได้ว่าเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีผลทางบวกต่อการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทย เนื่องจากตามทฤษฎี Eclectic Paradigm หรือ OLI Theory นั้น ความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้ง (Location Advantage) เป็นปัจจัยดึงดูดที่สำคัญประการหนึ่งในการดึงดูดให้หน่วยธุรกิจตัดสินใจออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ สอดคล้องกับในกรณีนี้ที่ประเทศไทยมีการออกนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งก่อให้เกิดเป็นความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้ง (Location Advantage) สำหรับหน่วยธุรกิจจากต่างประเทศที่ตัดสินใจเข้ามาลงทุนโดยตรงในพื้นที่ 3 จังหวัดที่อยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เนื่องจากหน่วยธุรกิจดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ตามนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ดังที่ได้กล่าวไปแล้วในส่วนที่ 1 กล่าวคือ หน่วยธุรกิจที่ทำการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีเงินได้นิติบุคคลเพิ่มเติม นอกจากนี้การมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ยังสอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยผลักและปัจจัยดึงดูด (Push-Pull Factors) ในส่วนที่นโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ถือเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ของประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ในการช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้

หน่วยธุรกิจจากต่างประเทศตัดสินใจเข้ามาทำการลงทุนโดยตรงในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ทำให้การจัดตั้งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มีบทบาทและส่วนสำคัญบางประการต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ที่เข้าสู่ประเทศไทยภายใต้เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

จากการศึกษาในส่วนที่ 2 จะเห็นได้ว่า การจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในปี พ.ศ. 2561 ได้ดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทย จึงนับเป็นปัจจัยดึงดูดที่สำคัญปัจจัยหนึ่งของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 3 จังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก แต่ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ คือ การเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งเป็นผลทำให้รัฐบาลไทยต้องออกมาตรการปิดเมือง (Lockdown) ซึ่งเป็นมาตรการที่ห้ามบุคคลในพื้นที่เดินทางออกนอกพื้นที่และห้ามคนนอกพื้นที่เดินทางเข้ามาในพื้นที่ โดยมาตรการปิดเมืองมีผลครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และในบางพื้นที่ เพื่อลดและควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ทำให้ไม่สามารถปฏิเสธถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับภาคธุรกิจต่างๆ รวมถึงผลกระทบในทางลบต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่จะเข้าสู่ประเทศไทยได้ยากลำบากมากขึ้นในช่วงเวลาของการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และยังสอดคล้องกับรายงานของ UNCTAD (2023) ที่กล่าวว่า การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จะทำให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั่วโลกปรับตัวลดลงในช่วงเวลาของการแพร่ระบาด นอกจากนี้ ปัญหาและอุปสรรคที่ขัดขวางการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ อีกประการหนึ่ง คือ ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศไทยในช่วงเวลาที่ผ่านมา แม้จะมีการเลือกตั้งทั่วไปในช่วงกลางปี พ.ศ. 2566 แต่กว่าที่ฝ่ายการเมืองจะสามารถจัดตั้งรัฐบาลได้ก็ล่วงเลยเข้าสู่ 4 เดือนสุดท้ายของปี พ.ศ. 2566 แล้ว ซึ่งความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศไทยนี้ก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนจากต่างชาติด้วย

บทวิจารณ์และสรุป

นับตั้งแต่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2561 เมื่อพิจารณาข้อมูลสถิติต่างๆ จากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investment: BOI) พบว่า เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกช่วยดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้ไหลเข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากเป็นนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่สำคัญของประเทศไทย โดยเมื่อพิจารณาจำนวนโครงการการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า มีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจนนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 เป็นต้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงหลังจากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ได้คลี่คลายลงจนเข้าสู่ภาวะปกติ โดยในปี พ.ศ. 2566 จำนวนโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกมีจำนวนทั้งสิ้น 812 โครงการ ปรับเพิ่มขึ้น 175 โครงการจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.47 จากปีก่อนหน้า และเมื่อพิจารณามูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกก็พบว่ามีการปรับเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนในปี พ.ศ. 2561 เช่นเดียวกัน โดยในปีดังกล่าวมีมูลค่าการลงทุนฯ รวมทั้งสิ้น 663,333.50 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าถึง 391,152.50 ล้านบาท หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากถึงร้อยละ 143.71 แม้ว่ามูลค่าการลงทุนฯ ที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ จะปรับลดลงในปี พ.ศ. 2562 และ

2563 อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของ UNCTAD (2020) ที่กล่าวว่าการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จะทำให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศทั่วโลกปรับตัวลดลงในช่วงเวลาของการแพร่ระบาด เมื่อสถานการณ์เริ่มคลี่คลายลง มูลค่าการลงทุนฯ ก็กลับมาเพิ่มขึ้นอีกครั้ง โดยในปี พ.ศ. 2566 มูลค่าการลงทุนฯ เพิ่มขึ้นเป็น 379,766.30 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้น 20,933.60 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.83 ทั้งนี้ หากพิจารณาค่าเฉลี่ยของจำนวนโครงการ และค่าเฉลี่ยของมูลค่าการลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2558-2560) กับช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ปี พ.ศ. 2561-2566) พบว่า ภายหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ยและมูลค่าการลงทุนเฉลี่ยฯ มีการปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ยอยู่ที่ 310 โครงการต่อปี และมีมูลค่าเฉลี่ย 174,729.53 ล้านบาทต่อปี ขณะที่ในช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จำนวนโครงการเฉลี่ยปรับเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ 542.83 โครงการต่อปี และมีมูลค่าเฉลี่ย 379,338.28 ล้านบาทต่อปี

ประเด็นที่น่าสนใจที่แสดงถึงการเข้ามาลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ก็คือ ทุนจดทะเบียนของต่างชาติที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยพบว่า นับตั้งแต่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2561 ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ได้ปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างชัดเจน โดยในปี พ.ศ. 2561 ทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ อยู่ที่ระดับ 104,417.90 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้น 82,283.60 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 371.75 โดยในปี พ.ศ. 2566 พบว่าทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ยังคงปรับเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง อยู่ที่ระดับ 81,910.30 ล้านบาท ปรับเพิ่มขึ้นมากถึง 57,110.40 ล้านบาทจากปีก่อนหน้า หรือคิดเป็นการเพิ่มขึ้นมากกว่าร้อยละ 230.28 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ เปรียบเทียบระหว่างช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก กับช่วงหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พบว่า ภายหลังการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ อยู่ที่ 47,893.55 ล้านบาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุนจดทะเบียนของต่างชาติฯ ในช่วงก่อนการมีเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ที่พบว่ามีค่าเฉลี่ยเพียง 15,276.37 ล้านบาทต่อปี

นอกจากนี้ จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน พบว่าในปี พ.ศ. 2566 การลงทุนที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุนฯ ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก โดยส่วนมากแล้ว จะเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองลงไปได้แก่ อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน ซึ่งจะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมเหล่านี้ถือเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากข้อมูลจากศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (2567) พบว่าสินค้าส่งออก 2 อันดับแรกของประเทศไทยในปี พ.ศ. 2566 ได้แก่ อันดับที่ 1 รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ และอันดับที่ 2 เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ นั่นจึงเป็นการแสดงให้เห็นว่าการลงทุนที่เข้ามาในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกนั้น เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย ซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย

โดยสรุปจะเห็นได้ว่าการจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ในปี พ.ศ. 2561 เป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง 3 จังหวัดในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎี Eclectic Paradigm หรือ OLI Theory ที่กล่าวว่าความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้ง (Location Advantage) เป็นปัจจัยดึงดูดที่สำคัญประการหนึ่งในการดึงดูดให้หน่วยธุรกิจตัดสินใจเลือกออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ และยังสอดคล้องกับแนวคิดปัจจัยผลักและปัจจัยดึงดูด (Push-Pull Factors) ส่วนนโยบายส่งเสริมการลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกถือเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ที่สำคัญประการหนึ่งของประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ในการช่วยเพิ่มแรงจูงใจให้หน่วยธุรกิจจากต่างประเทศตัดสินใจเข้ามาทำการลงทุนโดยตรงในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลในเรื่องการส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ยังคงต้องเร่งประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มขึ้น เนื่องจากแม้ว่าการเกิดขึ้นของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จะเป็นปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ที่สำคัญประการหนึ่งของประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) รวมถึงเป็นการเพิ่มความได้เปรียบด้านแหล่งที่ตั้ง (Location Advantage) ที่จะดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มขึ้น ตามทฤษฎี Eclectic Paradigm หรือ OLI Theory แต่จากข้อมูลก็ยังพบว่าสัดส่วน FDI ต่อ GDP ของประเทศไทยนั้น มีลักษณะที่ค่อนข้างผันผวน ในขณะที่สัดส่วน FDI ต่อ GDP ของประเทศอื่นๆที่เป็นประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ที่สำคัญของโลก อย่างเช่น ประเทศจีน กลับมีสัดส่วนฯ ที่มีลักษณะค่อนข้างนิ่งหรือคงที่ อันเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยยังคงมีความจำเป็นที่จะต้องมีนโยบายหรือมาตรการในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากพิจารณายุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) ที่ประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนกำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน จะพบว่ามีการกำหนดเป็น 7 หมุดหมายยุทธศาสตร์ใหม่ เช่น การผลักดันไทยเป็นศูนย์กลางธุรกิจระหว่างประเทศและประตูการค้าการลงทุนของภูมิภาค และการส่งเสริมการลงทุนตามศักยภาพพื้นที่ เพื่อสร้างการเติบโตอย่างทั่วถึง เป็นต้น รวมถึงมีการกำหนด 3 เป้าหมายบรรลุผล ได้แก่ (1) Innovative เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ (2) Competitive เป็นเศรษฐกิจที่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน สามารถปรับตัวได้เร็ว และสร้างการเติบโตสูง และ (3) Inclusive เป็นเศรษฐกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งจะเห็นได้ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุน 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570) นี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้พยายามคัดเลือกการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่จะเข้าสู่ประเทศไทยให้เป็นการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ แต่ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรมีการทบทวนสิทธิประโยชน์ต่างๆ ให้มีความเป็นปัจจุบันทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสถานการณ์ต่างๆ ของโลก เพื่อให้สามารถดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศอย่างมีเสถียรภาพด้วย

ถึงแม้ว่านโยบายการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศให้เข้าสู่ประเทศไทยจะเป็นหน้าที่ที่สำคัญของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน แต่ในอีกมุมหนึ่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็ควร

เร่งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันประเทศต่างๆ อาจจะไม่สามารถพึ่งพาเพียงแต่การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศได้เพียงอย่างเดียว แต่ควรส่งเสริมการออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ (Outward FDI) ควบคู่กันไปด้วย เหมือนกับในกรณีของประเทศจีน ที่เดิมเป็นประเทศผู้รับการลงทุน (Host Country) ที่สำคัญของโลก แต่ในปัจจุบัน ประเทศจีนได้เปลี่ยนบทบาทกลายเป็นประเทศผู้ลงทุน (Home Country) ที่สำคัญของโลกอีกด้วย ผ่านการส่งเสริมของหน่วยงานภาครัฐ จนทำให้ประเทศจีนก้าวขึ้นมาเป็นประเทศที่มีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากสหรัฐอเมริกา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน จึงควรออกมาตรการในการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยออกไปลงทุนโดยตรงในต่างประเทศ ควบคู่กับการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนควรมีการติดตามการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยแล้วว่าได้ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร เนื่องจากในปัจจุบันนโยบาย/มาตรการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศของประเทศไทยยังคงเน้นเฉพาะในส่วนของการเริ่มต้นเข้ามาลงทุนในประเทศไทย แต่ยังไม่ได้มีนโยบาย/มาตรการในการกำกับติดตามและดูแลการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว เนื่องจากอาจเกิดกรณีที่เมื่อหน่วยธุรกิจได้ดำเนินกิจการแล้ว อาจมีการก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทย เช่น ก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม หรือก่อให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรงจนทำให้หน่วยธุรกิจไทยต้องออกจากการแข่งขัน เป็นต้น ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในฐานะที่เป็นหน่วยงานภาครัฐที่ดูแลในการส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ จึงควรเพิ่มนโยบาย/มาตรการในการกำกับติดตามและดูแลการลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว โดยอาจเป็นมาตรการในลักษณะที่หากหน่วยธุรกิจที่เข้ามาลงทุนในไทยแล้ว ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อภาคส่วนต่างๆ ในประเทศไทย ก็จะได้รับการขยายระยะเวลาในการให้สิทธิประโยชน์ในการส่งเสริมการลงทุนต่อไป เป็นต้น

ขณะที่ปัญหาความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศไทย และปัญหาผลกระทบเชิงลบจากเหตุการณ์ภายนอกที่อยู่นอกเหนือการคาดการณ์ เช่น การเกิดสงครามระหว่างประเทศ การเกิดโรคระบาด เป็นต้น ก็อาจเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่จะเข้าสู่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกได้ แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยสามารถรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 และสามารถลดความสูญเสียในชีวิตของประชาชนได้ค่อนข้างมาก การสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและหน่วยธุรกิจต่างชาติก็เป็นสิ่งที่ควรดำเนินการควบคู่กับมาตรการส่งเสริมการลงทุน จึงควรให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องของประเทศไทยเตรียมแนวทางในการรับมือ การประชาสัมพันธ์เป็นแนวทางหนึ่งที่จะสื่อสารให้นักลงทุนและหน่วยธุรกิจต่างชาติทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่แสดงถึงความพร้อมและความสามารถของประเทศไทยที่จะรับมือกับเหตุการณ์ภายนอกที่อยู่นอกเหนือการคาดการณ์ และการประชาสัมพันธ์จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ในเชิงบวกให้กับนักลงทุนและหน่วยธุรกิจต่างชาติที่มีต่อเสถียรภาพการเมืองของประเทศไทย

ด้วยข้อจำกัดด้านระยะเวลาที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพิ่งมีการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2561 ทำให้การศึกษาในครั้งนี้ทำแต่เพียงการวิเคราะห์ถึงผลกระทบของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่มีต่อการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยและอธิบายผลกระทบเบื้องต้นที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งเขตพัฒนา

พิเศษภาคตะวันออกเท่านั้น มิได้ทำการศึกษาด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analytics) และวิเคราะห์เฉพาะในมุมของผลกระทบในเบื้องต้นที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก มิได้ศึกษาถึงผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่มีต่อภาคส่วนต่างๆ ของประเทศไทย การศึกษาในอนาคตควรเพิ่มการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Analytics) เพื่อให้เห็นผลกระทบที่ครอบคลุม รวมถึงศึกษาถึงผลกระทบของการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศที่เข้าสู่ประเทศไทยต่อภาคส่วนต่างๆ ของประเทศไทยต่อไป

เอกสารอ้างอิง

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.). (2566). ทำไมต้อง อีอีซี-ความเป็นมาของ อีอีซี. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2566 จาก https://www.eeco.or.th/th/government-initiative

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2566). คู่มือการขอรับการส่งเสริมการลงทุน 2566. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2566 จาก https://www.boi.go.th/upload/content/BOI_A_Guide_ Web_Th.pdf

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน. (2567). สถิติการส่งเสริมการลงทุน แยกตามจังหวัด. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567 จาก https://ipstat.boi.go.th/pubrpt/rep08qtrprovince.php

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์. (2567). สินค้าส่งออก 10 อันดับแรกของไทยรายประเทศ ปี พ.ศ. 2566. สืบค้นเมื่อ 17 เมษายน 2567 จาก https://tradereport.moc.go.th/Report/Default.aspx?Report=MenucomTopNCountry&Opti on=1&Lang=Th&ImExType=1

Chen, C. (2015). Determinants and motives of outward foreign direct investment from China's provincial firms. Transnational Corporations, United Nations publication, 23(1), 1-28.

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2023). Foreign direct investment: Inward and outward flows and stock. [annual]. Retrieved December 1, 2023 from https://unctadstat.unctad.org/datacentre/dataviewer/US.FdiFlowsSto

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2020). Impact of the coronavirus outbreak on global FDI. Retrieved April 17, 2024 from https://unctad.org/press-material/impact-coronavirus-outbreak-global

United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD). (2006). World Investment Report 2006 - FDI from Developing and Transition Economies: Implications for Development. Retrieved from https://unctad.org/system/files